

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **ELEKTRA PV, s. r. o.**, se sídlem Vrbenská 197, České Budějovice, zastoupená JUDr. Petrou Novákovou, advokátkou se sídlem náměstí Míru 341/15, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Jihočeský kraj**, se sídlem Mánesova 1803/3a, České Budějovice, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2016, č. j. 1991239/16/2201-51522-307389, č. j. 1991226/16/2201-51522-307389, č. j. 19911258/16/2201-51522-307389, č. j. 1991208/16/2201-51522-307389, č. j. 1991113/16/2201-51522-307389, č. j. 1991007/16/2201-51522-307389, č. j. 1991267/16/2201-51522-307389, č. j. 1990966/16/2201-51522-307389, č. j. 1991091/16/2201-51522-307389, č. j. 1991055/16/2201-51522-307389 a č. j. 1991042/16/2201-51522-307389, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 11. 2017, č. j. 57 Af 1/2017 – 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, jímž byla podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) odmítnuta její žaloba proti výše uvedeným platebním výměrům žalovaného ze dne 19. 10. 2016 z toho důvodu, že je žalobkyně k podání žaloby osobou zjevně k tomu neoprávněnou.

[2] Při posouzení věci vycházel soud z následujícího skutkového stavu. Pěti v záhlaví uvedenými platebními výměry byla žalobkyni vyměřena podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a podle § 147, § 139 odst. 1 a § 90 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen daňový řád), daň z přidané hodnoty za období červen, červenec, srpen, září a říjen 2013 a šesti uvedenými dodatečnými platebními výměry byla žalobkyni doměřena daň z přidané hodnoty za období leden, únor, březen, duben, květen a listopad 2013, a to ve výši vymezené v jednotlivých rozhodnutích. U dodatečných platebních výměrů současně žalobkyni vznikla povinnost uhradit penále. Proti těmto rozhodnutím podala žalobkyně odvolání, které Odvolací finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 1. 4. 2017, č. j. 15869/17/5300-22443-702189 zamítlo a napadené platební výměry potvrdilo. Vzhledem k tomu, že po podání odvolání byl dne 3. 11. 2016 zjištěn úpadek žalobkyně a dne 17. 2. 2017 byl na její majetek prohlášen konkurz, nebylo již rozhodnutí o odvolání doručováno žalobkyni, ale pouze ustanovenému insolvenčnímu správci.

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že uvedený postup byl v souladu se zákonem, neboť platební výměry zakládají pohledávky za majetkovou podstatou, a tudíž veškerá práva a povinnosti s tím spojená přecházejí podle § 246 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen insolvenční zákon), na insolvenčního správce. Ten je podle názoru krajského soudu s ohledem na úpravu obsaženou v § 249 odst. 1 insolvenčního zákona také jako jediný aktivně legitimován podat v této věci žalobu. Na žalobu podanou jiným subjektem, včetně žalobkyně, je tak třeba hledět jako na žalobu podanou osobou zjevně k tomu neoprávněnou. Tento závěr pak krajský soud podpořil i odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 13. 7. 2005, č. j. 1 Afs 55/2004 – 94 a v návaznosti na to pak též na rozsudek ze dne 30. 10. 2014, č. j. 7 Afs 161/2014 – 41.

[4] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen stěžovatelka) fakticky z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V něm poukázala především na § 140d odst. 2 písm. a) insolvenčního zákona, který stanovuje, že „rozhodnutím o úpadku se z jiných řízení podle odst. 1 nepřerušují zejména a) daňová řízení“, přičemž § 266 odst. 4 insolvenčního zákona následně dokonce výslovně určuje, že daňové řízení může probíhat i po prohlášení konkursu. Není tedy důvodu, aby za této situace a dané právní úpravy nemohlo být v návaznosti na to přezkoumáno i daňové rozhodnutí u správního soudu. S ohledem na zásady spravedlivého procesu by měl být v tomto soudním řízení účastníkem i úpadce (v projednávané věci stěžovatelka). Pokud správce daně i soud opírají svůj názor o ustanovení § 246 a 249 insolvenčního zákona, pak je otázkou, zda tato ustanovení nejsou v rozporu s ústavním pořádkem a zda by Nejvyšší správní soud neměl podle čl. 95 odst. 2 Ústavy předložit věc Ústavnímu soudu s návrhem na jejich zrušení, eventuálně zda by se neměl pokusit tato ustanovení ústavně-konformně vyložit tak, aby stěžovatelka neutrpěla na svých právech újmu, a to zvláště za situace, kdy ustanovený insolvenční správce žalobu ve věci nepodal. K tomu odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 4 As 149/2017 – 36, kterým byla rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu předložena podobná otázka k řešení. Závěrem žalobkyně navrhla, aby bylo napadené usnesení zrušeno a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněného stížnostního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ve věci nebyl sporný skutkový stav, soud proto vycházel z výše popsaného. K němu jen

pokračování

doplňuje, že sporné platební výměry byly doručeny stěžovateli dne 29. 10. 2016, žaloba proti nim byla podána dne 30. 7. 2017. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu nebylo stěžovateli doručováno, insolvenčnímu správci bylo doručeno dne 3. 4. 2017.

[6] Jak vyplývá z výše uvedeného, hlavním důvodem, pro který krajský soud odmítl žalobu proti platebním výměrám, byla skutečnost, že k tomuto úkonu považoval stěžovatelku za osobu zjevně neoprávněnou. Nejvyšší správní soud má ovšem za to, že procesní žalobní legitimace stěžovatelky je pro posouzení věci zcela irelevantní. Ve věci byly správcem daně vydány platební výměry, proti nimž bylo stěžovatelkou podáno odvolání, o tomto odvolání příslušný správní orgán rozhodl, a to tak, že odvolání zamítl a napadené platební výměry potvrdil. Skutečnost, že jeho rozhodnutí nebylo doručeno stěžovateli, ač ona sama zastává názor, že jí doručeno být mělo, na existenci rozhodnutí o odvolání ničeho nemění. Stejně tak je irelevantní, zda s ohledem na § 243 odst. 2 daňového řádu mělo být (za situace, kdy bylo sporné, zda lze napadené platební výměry považovat z hlediska jejich obsahu za pohledávku za podstatou) po ukončení přezkumného jednání podle § 190 insolvenčního zákona ve věci rozhodováno meritorně, neboť to je otázka zákonnosti vydaného rozhodnutí, nikoliv jeho existence.

[7] Podstatná pro rozhodnutí ve věci je podle Nejvyššího správního soudu jiná skutečnost. S ohledem na zásadu subsidiarity obsaženou v § 5 s. ř. s. a konkretizovanou v § 68 písm. a) s. ř. s., lze totiž v řízení, které zákon upravuje jako dvouinstanční, napadnout žalobou pouze rozhodnutí vydané správním orgánem druhého stupně; jedině tento orgán má také podle § 69 s. ř. s. pasivní procesní legitimaci. Pokud rozhodnutí odvolacího správního orgánu nebylo účastníkovi doručeno, má tato okolnost vliv pouze na určení počátku běhu lhůty k podání žaloby (je určen dnem, kdy se účastník o vydání tohoto rozhodnutí, respektive o jeho obsahu, dozvěděl), nikoliv však na samotnou použitelnost uvedeného pravidla. Nelze tedy dovodit, že by v takovýchto případech bylo možno nějak náhradně napadat žalobou rozhodnutí prvoinstanční.

[8] Jestliže stěžovatelka podala v projednávané věci žalobu proti platebním výměrám, tj. správním rozhodnutím vydaným v prvním stupni, ač se jednalo o řízení dvoustupňové, ve věci bylo jí samotnou podáno odvolání a odvolacím správním orgánem o něm bylo dokonce i rozhodnuto, je nutno na takovou žalobu hledět jako na nepřípustnou ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Důvodem nepřípustnosti je zde porušení zásady subsidiarity ve vztahu k § 68 písm. a) s. ř. s., který je v daném případě nutno vykládat v návaznosti na § 69 s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že je-li žaloba nepřípustná, nelze ji projednat bez ohledu na to, kdo takovouto žalobu podal. Bylo by proto nadbytečné, aby se původně spornou otázkou aktivní procesní legitimace stěžovatelky dále zabýval.

[9] Jak vyplývá z výše uvedeného, výrok napadeného usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby je zákonný, byť měl být v důvodech opřen o jiné ustanovení, než uvádí [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. místo písm. c)]. Změna rozhodovacích důvodů za situace, kdy napadené rozhodnutí neobsahuje závazný právní názor ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s., však je možná a nevede ke zrušení tohoto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, *in fine*, zamítl.

[10] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona; žalovaný byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady přesahující běžný

rámec jeho úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. října 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu